

Udskriftsdato: 6. april 2022

KEN nr 9360 af 03/01/2013 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 5-13 om nævnets kompetence - kommunens forpligtelse - serviceniveau - behandlingstilbud

Ministerium: Social- og Indenrigsministeriet

Journalnummer: J.nr.: 5200030-12

Ankestyrelsens principafgørelse 5-13 om nævnets kompetence - kommunens forpligtelse - serviceniveau - behandlingstilbud

Resume:

Principafgørelsen fastslår

Kommunen kan inden for lovens rammer fastsætte et generelt og vejledende serviceniveau om kommunens brug af behandlingstilbud efter servicelovens § 102.

Kommunen skal behandle en ansøgning efter § 102 og tage stilling til, om borgeren opfylder betingelserne for at modtage hjælp efter bestemmelsen.

Af afgørelsen bør det fremgå, hvilken betydning et fastsat serviceniveau har haft for den konkrete afgørelse. I den konkrete sag skalkommunen foretage en individuel vurdering af, om den påtænkte indsats afhjælper behovet hos borgeren.

Ankeinstansen kan efterprøve, om kommunen i nødvendigt omfang har foretaget den konkrete, individuelle vurdering sammenholdt med det fastlagte serviceniveau ved afgørelsen af, om borgeren kan få den ansøgte hjælp.

Ankeinstansen kan endvidere efterprøve, om de kriterier, der danner grundlag for en kommunes afgørelse, er lovlige, herunder om alle relevante kriterier er inddraget i vurderingen, og om prioriteringen og vægtningen mellem kriterierne er foretaget i overensstemmelse med almindelige retsprincipper.

Forholdet til aktivlovens bestemmelser om enkeltydelser

Kommunen kan ikke undlade at tage stilling til, om borgeren opfylder betingelserne i servicelovens § 102 med henvisning til, at borgeren må søge at få dækket den ansøgte hjælp efter aktivlovens §§ 81 eller 82.

Kommunen skal først tage stilling til, om det ansøgte kan dækkes efter § 102. Hvis den ansøgte hjælp ikke kan ydes efter servicelovens § 102, kan kommunen tage stilling til, om det ansøgte kan bevilges efter §§ 81 eller 82 i aktivloven.

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012 - § 102

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsen har behandlet sagen for at afklare nævnets kompetence ved vurdering af kommunens brug af lov om social service § 102.

2. Reglerne

Lov om social service § 102, fastslår, at kommunen ud over tilbud efter § 85 kan give tilbud af behandlingsmæssig karakter til borgere med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet gives, når dette er nødvendigt med henblik på at bevare

eller forbedre borgerens fysiske, psykiske eller sociale funktioner, og når dette ikke kan opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.

3. Andre Principafgørelser

Gældende

Følgende Principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

157-12:

Det fremgår heraf, at kommunen har ansvaret for og beslutter, hvordan den skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale og sundhedsmæssige område efter den sociale lovgivning. Det er dermed forudsat, at kommunerne har et vist selvstændigt handlerum. Kommunerne skal i udøvelsen heraf følge skrevne og uskrevne retsgrundsætninger.

Ankeinstanserne kan ikke gå ind i en vurdering af, hvilket af flere konkrete tilbud en kommune skal tilbyde en borger. Det hører under kommunernes udøvelse af faktisk forvaltningsvirksomhed.

Ankeinstanserne kan dog efterprøve, om de kriterier, der danner grundlag for en kommunal afgørelse, er lovlige, herunder om alle relevante kriterier er inddraget i vurderingen, og om prioriteringen og vægtningen mellem kriterierne er foretaget i overensstemmelse med almindelige retsprincipper.

En afgørelse skal bero på en konkret og individuel vurdering og med inddragelse af alle relevante hensyn i sagen. Det er en forudsætning, at der forinden afgørelsen træffes, er indhentet nye og relevante oplysninger. Kommunens ret til at fastlægge serviceniveauet skal dog fortsat respekteres.

82-12

Det fremgår heraf, at når en kommunes kvalitetsstandard er anvendt i forbindelse med afgørelsen af en konkret sag, er der adgang for klageinstanserne til at efterprøve, om kvalitetsstandarden er i overensstemmelse med loven.

Ankestyrelsen fandt, at kommunens generelle serviceniveau - om at rengøring bevilges hver fjerde uge – som et vejledende udgangspunkt ikke er i strid med serviceloven.

Ankestyrelsens vurdering byggede på formålet med serviceloven, hvor der ikke er præcise beskrivelser af, hvilke normer der gælder for rengøring.

Ankestyrelsen understregede, at serviceniveauet skal fraviges i de tilfælde, hvor borgerens behov nødvendiggør dette, og at mere subjektivt prægede forhold skal indgå i vurderingen af borgerens behov, såsom borgerens værdighed, integritet og personlige glæde ved at leve i et rent hjem, og navnlig borgerens mulighed for at leve et så normalt liv som muligt, herunder et socialt liv.

Endeligt lagde Ankestyrelsen vægt på, at en borger altid har krav på en fyldestgørende begrundelse. Dette gælder især, når borgeren får nedsat sin bevilling.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse isag om afklaring af nævnets kompetence ved vurdering af kommunens brug af lov om social service § 102.

Resultatet er

- Kommunen var ikke berettiget til at stoppe den løbende bevilling af behandlingen.

Vi tiltræder således afgørelsen fra Det Sociale Nævn i Statsforvaltningen Y.

Det betyder, at kommunen skal tage stilling til, hvorvidt NN har ret til ydelser efter servicelovens § 102.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Formålet med servicelovens § 102 er at give kommunen mulighed for ud fra en individuel vurdering at give yderligere tilbud af behandlingsmæs-sig karakter end dem, som borgeren kan få efter anden lovgivning.

Ankestyrelsen finder det imidlertid kritisabelt, at kommunen stoppede den tidligere bevilgede løbende hjælp efter § 102 uden nærmere at begrunde, hvorfor kommunen nu vurderede, at han ikke længere kunne modtage hjælp efter servicelovens § 102.

Kommunen kunne ikke henvise sagen til ydelseskontoret uden først at have taget stilling til, om ansøgeren var berettiget til at modtage hjælp efter servicelovens § 102. Aktivlovens § 81 og § 82 er ligeledes sudsidiære bestemmelser, så hvis der er en regel i serviceloven, der dækker borgerens behov, så skal borgeren først søge efter denne regel, og kommunen skal tage stilling til, om hjælpen kan bevilges efter loven. Hvis borgeren ikke opfylder kravene til at få bevillingen efter service-loven, kan kommunen overveje, om aktivloven kan anvendes.

Ankestyrelsen finder således, at kommunen har pligt til at behandle en ansøgning efter § 102, og tage stilling til, om borgeren opfylder betingelserne for at modtage hjælp efter denne bestemmelse.

Kommunen kan inden for lovens rammer fastsætte et generelt og vej-ledende serviceniveau om kommunens brug af § 102. Såfremt det er inden for lovens rammer vil nævnet ikke kunne underkende dette, jf. retssikkerhedslovens § 60, stk. 3. Det bør fremgå af afgørelsen, hvilken betydning et fastsat serviceniveau har haft for afgørelsen af den konkrete sag. I konkrete sag skal der foretages en individuel vurdering af, om den påtænkte indsats afhjælper behovet hos borgeren.

Ankeinstansen kan efterprøve, om kommunen i nødvendigt omfang har foretaget den konkrete individuelle vurdering sammenholdt med det fastlagte serviceniveau ved afgørelsen af, om borgeren kan få den ansøgte hjælp.

Ankeinstansen kan endvidere efterprøve, om kommunen har respekteret de almindelige forvaltningsretlige principper om lovlig forvaltning, samt om sagen er tilstrækkeligt oplyst, om sagens faktiske omstændigheder er rigtige, om der er sket fejl i sagsbehandlingen, samt om det almene juridiske grundlag for efterprøvelse, herunder lovligheden af de kriterier, som kommunen har lagt til grund, og om prioriteringen og vægtningen mellem disse er foretaget i overensstemmelse med almindelige retsprincipper, samt om kommunen har foretaget et individuelt skøn.

Bemærkninger til klagen

I klagen har I anført, at I finder, at bevilling af psykoterapeutisk støtte efter servicelovens § 102 kunne stoppes den 30. september 2010.

Endvidere har I anført, at I finder, at § 102 ikke er obligatorisk, når betingelserne er opfyldt. Der er tale om en ”kan” mulighed.

Endelig har I anført, at I finder, at I finder, at behovet for psykoterapi til fulde vil kunne dækkes via det etablerede behandlingssystem (Principaf-gørelse A-26-07).

I finder, at det ikke henhører under nævnets vurdering at udstikke retningslinjer for kommunens serviceniveau, jf. retssikkerhedslovens § 60, stk. 3, samt vejledningens pkt. 192.

Vi henviser til vores begrundelse i afgørelsen.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da Det Sociale Nævn traf afgørelse i sagen
- Nævnets afgørelse af 17. marts 2012
- Klagen til Ankestyrelsen af 30. marts 2012
- Nævnets genvurdering

Ved afgørelse af 21. september 2010 bevilgede kommunen støtte i en begrænset periode indtil 30. september 2010 efter servicelovens § 85 og psykologbehandling.

Kommunen meddelte den 19. november 2012, at kommunen fastholdt afslag på fortsat psykologhjælp efter servicelovens § 102.

Nævnet ændrede kommunens afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling i kommunen.

Nævnet vurderede, at kommunen ikke kunne stoppe bevilling af psykologbehandling uden at tage stilling til, om behandlingen fortsat var nødvendig for ansøgeren med henblik på at bevare eller forbedre hans fysiske, psykiske eller sociale funktioner, herunder tage stilling til om dette kunne opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.

Nævnet havde lagt vægt på, at kommunen havde truffet afgørelse om, at hjælpen skulle ophøre den 30. september 2010, samt at det fremgik af sagen, at kommunen herefter ville undersøge om ansøgeren fortsat havde behov for socialpædagogisk støtte.

Endelig havde nævnet lagt vægt på, at kommunen ikke kunne stoppe den tildelte hjælp ved at gøre hjælpen tidsbegrænset uden forinden at have undersøgt det fremtidige behov for støtte.

Nævnet havde ligeledes lagt vægt på, at kommunen ikke havde begrundet, hvorfor hjælpen ikke længere kunne ydes, ligesom kommunen ikke havde taget stilling til, om ansøgeren fortsat havde behov for behandlingen for at bevare sine fysiske, psykiske eller sociale funktioner.

Nævnets vurderede, at kommunens pligt til at yde hjælp til behandling efter servicelovens § 102 er obligatorisk, når betingelserne i bestemmelsen er opfyldt, og ikke en "kan" Kommunen ønskede at klage over den del af nævnets afgørelse, som vedrørte psykologbehandling, idet kommunen ikke var enig i, at bevilling af psykoterapeutisk støtte efter servicelovens § 102 ikke kunne stoppes den 30. september 2012.

Endvidere fandt Kommunen, at § 102 ikke er obligatorisk, selvom betingelserne er opfyldte. Bestemmelsen var udtryk for en "kan" mulighed.

Endelig bemærkede kommunen, at ansøgeren ikke havde et så betydeligt nedsat funktionsniveau, at han var omfattet af personkredsen i servicelovens § 102, da det angivne behov for psykoterapi til fulde kunne dækkes via etablerede behandlingssystem, jf. Principafgørelse A-26-07.

Kommunen fandt, at det ikke var nævnets opgave at udstikke retningslinjer for kommunens serviceniveau, jf. § 60, stk. 3, samt vejledningens pkt. 192, hvor § 102 ikke er nævnt.